SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS
PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā 2026. gada 13. oktobrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Jautrīte Briede, tiesneši Mārtiņš Mits un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 176/2026),

konstatēja:

1. No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvās atbildības likuma 171. panta pirmo daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju par spēkā neesošu no viņa pamattiesību aizskāruma rašanās brīža.

2. Apstrīdētā norma paredz: "Prokurors var iesniegt protestu sešu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums administratīvā pārkāpuma lietā. Prokurors protestu iesniedz atbilstoši lēmuma pieņemšanas vietai."

3. Satversmes tiesas likuma $19.^2$ panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt šā panta sestās daļas 1. punkts prasa minēto uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma

personai aizskar šīs Satversmē ietvertās pamattiesības (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2020. gada 30. decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-08-01 11. punktu*).

Ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – Birojs) [datums] lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Pieteikuma iesniedzējs tika saukts pie administratīvās atbildības un sodīts ar naudas sodu par valsts amatpersonas amata savienošanas un ienākumu gūšanas ierobežojumu pārkāpšanu (turpmāk – Biroja [datums] lēmums). Minēto lēmumu Pieteikuma iesniedzējs apstrīdēja un vēlāk arī pārsūdzēja tiesā. Tā kā apelācijas instances tiesa atteicās ierosināt apelācijas tiesvedību, spēkā stājās pirmās instances tiesas spriedums, ar kuru sūdzība par Biroja [datums] lēmumu tika noraidīta un šis lēmums atstāts negrozīts. Saistībā ar konstatēto pārkāpumu Birojs pieņēma citu lēmumu, ar kuru uzdeva Pieteikuma iesniedzējam atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus. Arī šo lēmumu viņš pārsūdzēja Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Ar apelācijas instances tiesas spriedumu Pieteikuma iesniedzēja pieteikums tika apmierināts un Biroja lēmums, ar kuru viņam uzdots atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus, atcelts.

Ņemot vērā apelācijas instances tiesas spriedumā izdarītos secinājumus, Pieteikuma iesniedzējs vērsās Ģenerālprokuratūrā ar iesniegumu, lūdzot izvērtēt Biroja [datums] lēmuma tiesiskumu un nepieciešamības gadījumā iesniegt par to protestu. Prokuratūras sniegtajā atbildes vēstulē norādīts, ka konkrētajā gadījumā nepastāv tiesisks pamats prokurora protesta iesniegšanai par Biroja [datums] lēmumu, jo ir nokavēts apstrīdētajā normā noteiktais sešu mēnešu termiņš. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma, ciktāl tā neparedz iespēju tajā noteikto sešu mēnešu termiņu atjaunot vai pagarināt gadījumos, kad termiņa neievērošanai ir attaisnojošs iemesls, aizskar viņam Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Pieteikumā ir citētas Satversmes tiesas atziņas, kā arī pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par to, kāpēc Satversmes 92. panta pirmajam teikumam atbilstošs būtu tāds apstrīdētās normas regulējums, kurš paredzētu iespēju izņēmuma gadījumos atjaunot vai pagarināt tajā paredzēto termiņu protesta iesniegšanai administratīvā pārkāpuma lietā. Tomēr apstrīdētā norma regulē prokurora tiesības iesniegt protestu administratīvā pārkāpuma lietā un nosaka termiņu šādu tiesību izmantošanai. Minētā norma neregulē personas, attiecībā uz kuru administratīvā pārkāpuma lietā pieņemts lēmums, tiesības vai pienākumus un nepiešķir tai subjektīvas tiesības prasīt protesta iesniegšanu. Apstāklis, ka persona

var vērsties pie prokurora ar lūgumu iesniegt protestu, pats par sevi nerada tai subjektīvas tiesības uz šāda protesta iesniegšanu. Tādējādi no pieteikuma nav gūstams apstiprinājums tam, ka Satversmes 92. panta pirmais teikums ietver personas tiesības prasīt termiņa atjaunošanu vai pagarināšanu prokurora protesta iesniegšanai par galīgu un spēkā esošu lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, lai panāktu tā atkārtotu izskatīšanu. Proti, Pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis pamatojumu savam pamattiesību aizskārumam.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.^{2} panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 176/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja Jautrīte Briede